

ว. 15/6/17

คำพิพากษา

คำเนา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๑๘๘/๒๕๕๘

คดีหมายเลขแดงที่ ๖๗/๒๕๕๑

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)

นิติกร

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสงขลา

วันที่ ๙ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระหว่าง { นายมะหะมุ ดือระ
นายอำเภอเมืองยะลา

ผู้ฟ้องคดี

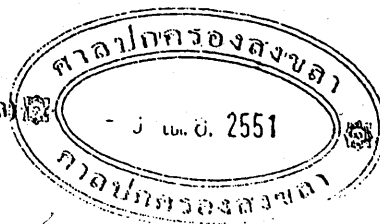
ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งกำนันตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ร่วมกันกับผู้ใหญ่บ้านในท้องที่พิจารณาคัดเลือกราชกรซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง และมีหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน รายงานผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองไปยังนายอำเภอเพื่อออกหนังสือสำคัญไว้เป็นหลักฐาน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ฉบับ รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดีขอแต่งตั้งนายอาเซ็ง กามา ราชกรในท้องที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ แทนนายสระรี ปุเต๊ะ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ และขอแต่งตั้งนายสุลัยมาน สาและ ราชกรในท้องที่หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ แทนนายดุลยรัตน์

สำเนาถูกต้อง

(นางสมรพรานันท์ สัมตะระกุล)
ผู้ช่วยอธิบดี

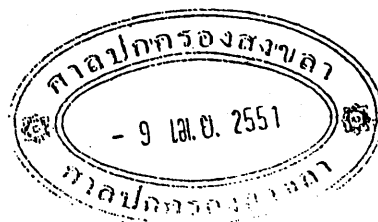
สำเนาถูกต้อง
(นายสัญญา นวลเจริญ)
พนักงานคดีปกครอง ๔

ดอเลาะแล ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ และผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ฉบับ รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดี ขอแต่งตั้งนายมะพาลี ทาหลง ราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เนื่องจากครบวาระ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ต่ออีกวาระ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ และขอแต่งตั้งนายแวแซ ดอซอลี ราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เนื่องจากครบวาระ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ต่ออีกวาระ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่มีส่วนรู้เห็นในการแต่งตั้งและมิได้เป็นผู้รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดี แต่ประการใด อันเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ดังกล่าวข้างต้น ฉะนั้น การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลเพิกถอนการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ฉบับ รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดีขอแต่งตั้งนายมะพาลี ทาหลง ราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน แทนตำแหน่งที่ว่าง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ และขอแต่งตั้งนายแวแซ ดอซอลี ราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน แทนตำแหน่งที่ว่าง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ โดยผู้ฟ้องคดีได้บันทึกคัดค้านการแต่งตั้งหลังหนังสือขอแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานและสอบสวนคุณสมบัติบุคคลซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เสนอขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน แล้ว เห็นว่า บุคคลทั้งสองเป็นผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณาว่าบุคคลซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เสนอ

สำเนาถูกต้อง

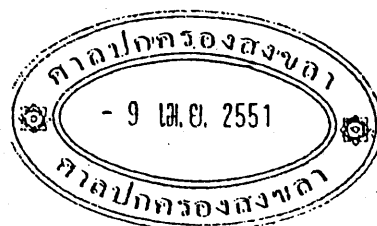
[Handwritten signature]
ผู้ฟ้องคดี
ผู้ฟ้องคดี

ขอแต่งตั้ง มีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน หรือไม่ว่าไร โดยให้ชี้แจงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรส่งผู้ถูกฟ้องคดีภายในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ฟ้องคดีเห็นชอบเช่นเดียวกับผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ต่อมา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอเมือยะลา จังหวัดยะลา ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ฉบับ รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดี ขอแต่งตั้งนายอาเซ็ง กามา ราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน แทนตำแหน่งที่ว่าง ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ และขอแต่งตั้งนายสุลัยมาน สาและ ราษฎรในท้องที่หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน แทนตำแหน่งที่ว่าง ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยผู้ฟ้องคดีได้บันทึกคัดค้านการแต่งตั้งหลังหนังสือขอแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครองทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวเช่นกัน ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ แจ้งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ให้ความคิดเห็นว่าบุคคล ซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ขอแต่งตั้งทั้งสองคนไม่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน จึงให้ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน พิจารณาใหม่ หากยืนยันจะตั้งคนเดิมให้ทำประชาคมตีขอความเห็นในหมู่บ้านเสนอ ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาต่อไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ แจ้งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ให้ความคิดเห็นว่าบุคคลซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ขอแต่งตั้งทั้งสองคนไม่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน จึงให้ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน พิจารณาใหม่ หากยืนยันจะตั้งคนเดิมให้ทำประชาคมตีขอความเห็นในหมู่บ้านเสนอผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาต่อไป ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้มีหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่า ผู้ฟ้องคดีใช้อำนาจกลั่นแกล้งผู้ร้องขอความเป็นธรรมและสร้างความแตกแยกภายในตำบล กรณีแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ว่าราชการ จังหวัดยะลาจึงได้มีหนังสือจังหวัดยะลา ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๔๔ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มอบหมายให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบลตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีคัดค้านการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพราะเมื่อครั้งรับสมัครผู้ใหญ่บ้าน ผู้ฟ้องคดีได้ส่งคนลงสมัครแข่งขันด้วย แต่ไม่ได้รับการคัดเลือก ต่อมา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)

นิติกร ๕

และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีว่า ไม่สามารถจัดทำประชาคมเพื่อขอมติความคิดเห็นในหมู่บ้านได้เนื่องจากราษฎรไม่ให้ความร่วมมือ เพราะเกรงอิทธิพลของผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้ยื่นหนังสือขอแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ต่อผู้ถูกฟ้องคดีอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับมีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมในการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีด้วย เนื่องจากเวลาล่วงเลยมาเป็นเวลานาน และสถานการณ์ปัจจุบันมีเหตุก่อความไม่สงบในพื้นที่ ผู้ถูกฟ้องคดีได้เชิญผู้ฟ้องคดี กับผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ไปไกล่เกลี่ยหลายครั้ง แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ไม่ได้บัญญัติวิธีการแก้ไขกรณีเกิดข้อขัดแย้งกรณีนี้ไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับมาตรา ๖๖ และมาตรา ๑๐๑ ข้อ ๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แทนกำหนดท้องที่ คัดเลือกบุคคลซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ หากการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านล่าช้าไปอีก จะเกิดความเสียหายแก่หมู่บ้านและทางราชการ โดยเฉพาะพื้นที่ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีสถานการณ์ก่อความไม่สงบอย่างต่อเนื่อง ถ้าผู้ใหญ่บ้านขาดผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะทำให้การคุ้มครองหมู่บ้านพื้นที่เกิดช่องว่าง เป็นโอกาสให้ผู้ก่อความไม่สงบอาศัยช่วงจังหวะนี้เข้าทำร้ายชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรในหมู่บ้านได้ ประกอบกับหากไม่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านก็จะขัดกับมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่กำหนดให้ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งและมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหมู่บ้านละ ๒ คน เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ใหญ่บ้านในการปกครองหมู่บ้าน

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า นางเจตนา ทองสัน เจ้าหน้าที่ปกครอง ๕ (ทั่วไป) ได้จัดทำรายงาน ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ (ที่ถูก คือ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๘) เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาลงนามในหนังสือสำคัญแสดงหลักฐานการเป็นผู้ช่วย

ตำนานถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร

ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ตามที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เสนอขอแต่งตั้งตามหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยที่ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ร่วมคัดเลือกและไม่ได้เป็นผู้รายงาน อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และกรณีที่ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้อ้างสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกหนังสือสำคัญแสดงหลักฐาน การเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองตามที่เสนอโดยเร็ว นั้น ก็เป็นการขัดพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ คำร้องทุกข์ต่อศูนย์ ดำรงธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้แนบท้ายหนังสือจังหวัดยะลา ลับ ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๕๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง ราษฎรร้องขอความเป็นธรรม เอกสารประกอบคำให้การ หมายเลข ๘ ไม่ปรากฏชื่อผู้รับแจ้ง และหนังสือจังหวัดยะลา ลับ ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๕๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง ราษฎรร้องขอความเป็นธรรม เอกสารประกอบคำให้การ หมายเลข ๙ ไม่มีเลขรับของอำเภอเมืองยะลา ไม่มีวันที่ เดือน และปีที่รับหนังสือ อันเป็นการ กระทำโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ไม่สามารถจัดทำประชามติขอความเห็น ในหมู่บ้านเพื่อเสนอผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาตามคำสั่งการของผู้ถูกฟ้องคดี เนื่องจากราษฎร ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ยังไม่ได้จัดทำประชามติแต่ประการใด เป็นเพียงความคิดเห็นเท่านั้น และผู้ฟ้องคดี ไม่ได้เป็นผู้มีอิทธิพลโดยมีราษฎรในหมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน จำนวน ๔๓ ราย และราษฎรในหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน จำนวน ๕๒ ราย รวมจำนวน ๙๕ ราย ลงชื่อยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้มีอิทธิพล และสร้างความแตกแยกในพื้นที่แต่ประการใด รวมทั้งไม่เคยทราบเรื่องการทำประชามติในการ แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแต่ประการใด นอกจากนี้ ตามเอกสารประกอบคำให้การ คือ สำเนา หนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ผู้ฟ้องคดี และ นายมะพาลี กาหลง ผู้ถูกเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน (ที่ถูก คือ บันทึกถ้อยคำที่ให้ไว้ต่อนางอัจฉริยา ปะจูลี ปลัดอำเภอเมืองยะลา ไม่ได้ระบุวันที่) สำเนาหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของผู้ฟ้องคดี (ที่ถูก คือ บันทึก ถ้อยคำที่ให้ไว้ต่อนางอัจฉริยา ปะจูลี ปลัดอำเภอเมืองยะลา) ไม่มีผู้รับรองสำเนาถูกต้อง หนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของนายสุลัยมาน สาและ ผู้ถูกเสนอชื่อแต่งตั้งเป็น

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ระบุว่าอยู่บ้านเลขที่ ๗๙/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา แต่ผู้ลงชื่อเป็นนายแวแซ ดอซอลี ซึ่งเป็นราษฎร อยู่บ้านเลขที่ ๗/๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา การกระทำของ ปลัดอำเภอเมืองยะลา (นางอัจฉริยา ปะจูลี) ผู้สอบสวน จึงไม่ชอบด้วยระเบียบของทาง ราชการ

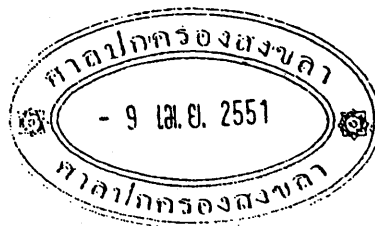
ผู้ถูกฟ้องคดีให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ สั่งการให้ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา พิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครองใหม่ หากยืนยันจะตั้งคนเดิมให้ทำประชาคมตีความคิดเห็นในหมู่บ้านเสนอ ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาต่อไป แต่ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รายงานผู้ถูกฟ้องคดีว่า ได้ปรึกษาหารือกับราษฎรในพื้นที่ หากมีการจัดทำประชาคมเพื่อขอมติความคิดเห็นในหมู่บ้าน ราษฎรจะไม่ให้ความร่วมมือ ด้วย เนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ฟ้องคดี ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ปกครอง ๕ ทัวไป (นางเจตนา ทองสัน) ได้ทำหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ รายงานเรื่องการแต่งตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองต่อผู้ถูกฟ้องคดีนั้นเป็นการทำบันทึกเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดี พิจารณาตามระเบียบงานสารบรรณ ไม่ได้สั่งการแต่อย่างใด อำนาจสั่งการเป็นของ ผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเห็นชอบให้ลงนามในหนังสือสำคัญแสดงหลักฐาน การเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองที่น่าเสนอ เจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติตาม สำหรับกรณีที่ เจ้าหน้าที่ปกครอง ๕ ทัวไป (นางเจตนา ทองสัน) ได้รับหนังสือจากผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ เสนอผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นไปตามระเบียบ งานสารบรรณ และผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเห็นชอบลงนามแล้ว ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ปกครอง ๕ ทัวไป (นางเจตนา ทองสัน) เสนอจึงเป็นเพียงเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาเท่านั้น สำหรับ หนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ เลขที่รับ ๗๑๑๑ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ของ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นหนังสือขอเสนอแต่งตั้งผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน จำนวน ๒ คน และเจ้าหน้าที่ปกครอง ๕ ทัวไป (นางเจตนา ทองสัน) ได้นำเสนอผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาสั่งการอันเป็นการขัดต่อ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น หนังสือดังกล่าว เป็นหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ไม่ใช่เป็นแบบขอแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จึงไม่ขัดต่อ

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
ผู้ตรวจ

มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และเมื่อเจ้าหน้าที่ปกครอง ๕ ทัวไป (นางเจตนา ทองสัน) ได้ทำบันทึกเสนอผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงสั่งการให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตามเหตุผลของผู้ร้องขอ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าคำร้องทุกข์ต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ของผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ไม่ปรากฏชื่อผู้รับแจ้ง จึงเป็นหนังสือร้องเรียนที่ไม่ถูกต้อง นั้น คำร้องทุกข์ดังกล่าวเป็นหนังสือประกอบหนังสือจังหวัดยะลา ลับ ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๔๔ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี จึงแก้ไขไม่ได้ และหนังสือสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดยะลาดังกล่าวถูกต้องตามระเบียบงานสารบรรณ และกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองยะลากระทำการโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ โดยไม่ลงเลขรับ และวันที่ เดือน ปีที่รับหนังสือจังหวัดยะลา ลับ ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ เรื่อง ราษฎรร้องขอความเป็นธรรม เอกสารประกอบคำให้การหมายเลข ๙ นั้น เป็นความสะเพร่าและไม่รอบคอบของผู้ลงรับ หนังสือซึ่งเป็นนักศึกษาฝึกงานและไม่ได้ตรวจสอบในเบื้องต้น ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีแนบรายชื่อราษฎร หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน จำนวน ๙๕ ราย ลงชื่อสนับสนุนว่าผู้ฟ้องคดี มิได้เป็นผู้มีอิทธิพลนั้น เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบลพร่อน (นางอัจฉริยา ประจูลี) ได้มอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ตรวจสอบลายมือชื่อราษฎรดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าลายมือชื่อบางรายไม่เหมือนกัน และเสมือนว่ามีการเพิ่มเติมหัวข้อบัญชีรายชื่อราษฎรภายหลังการลงลายมือชื่อ โดยไม่ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงให้ราษฎรได้ทราบ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบลพร่อน (นางอัจฉริยา ประจูลี) จึงได้สอบปากคำนางสุณิสสา มะโดง และนายมะคูยูโซะ หะมะราษฎรหมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ซึ่งปรากฏเป็นผู้ลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อราษฎร หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน ลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๒๕ และบุคคลทั้งสองให้ถ้อยคำว่าตนไม่ได้ลงลายมือชื่อ ไม่ได้รับเอกสารดังกล่าวแต่อย่างใด และยืนยันว่าลายมือชื่อดังกล่าวไม่ได้เป็นลายมือชื่อของตนอย่างแน่นอน และได้สอบปากคำผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ซึ่งบุคคลดังกล่าว ได้ให้ถ้อยคำว่าได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงลายมือชื่อราษฎร หมู่ที่ ๓ เพราะส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้องหรือคนสนิทของผู้ฟ้องคดี นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งจากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนหน้า จังหวัดยะลา ว่าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองตามกฎหมายและอำนาจ

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร ๑

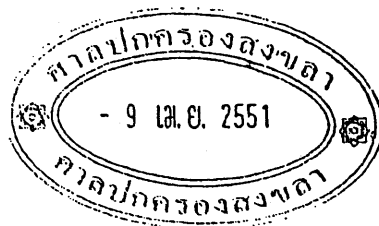
หน้าที่อย่างเหมาะสมแล้ว เนื่องจากหากการแต่งตั้งล่าช้าออกไปอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อทางราชการได้

ศาลได้แสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โดยมีคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งสำเนา หนังสือสำคัญแสดงหลักฐานการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตามคำฟ้องเพื่อประกอบการพิจารณา พิพากษาคดี และผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดส่งสำเนาหนังสือสำคัญแสดงหลักฐานการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ที่ ๒๓/๒๕๔๘ ที่ ๒๔/๒๓๕๔๘ ที่ ๒๕/๒๕๔๘ และที่ ๒๖/๒๕๔๘ ลง วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ แสดงว่า นายแวแซ ดอซอลี นายมะพาลี กาหลง นายอาเซ็ง กามา และนายสุลัยมาน สาและ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ตามลำดับ ต่อศาล

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยได้รับฟังสรุป ข้อเท็จจริงจากตุลาการเจ้าของสำนวน รับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี และได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดีแล้ว

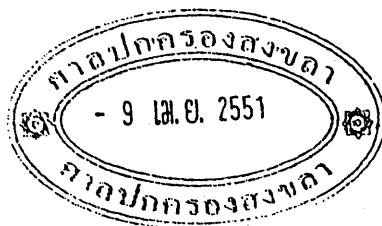
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ฉบับ ขอแต่งตั้งนายมะพาลี กาหลง และนายแวแซ ดอซอลี เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน แทน ตำแหน่งที่ว่าง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ รายงานไปยังผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาออก หนังสือสำคัญแสดงหลักฐานการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง แต่ผู้ฟ้องคดี ในฐานะเป็นกำนันตำบลพร่อนได้คัดค้านไว้ในหนังสือดังกล่าวว่า นายมะพาลี กาหลง เมื่ออยู่ในหมู่บ้านแล้วมักจะแบ่งพรรคแบ่งพวก และมีความเห็นแก่ตัวอย่างมาก อย่างเช่น น้ำเก็บไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ของชาวบ้าน นายมะพาลี กาหลง ได้ร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน แอบปล่อยน้ำและทำการจับปลาเพื่อนำไปขายเอาเงินมาใช้ส่วนตัว ซึ่งชาวบ้านมีความ เดือดร้อนมาก เห็นแก่ส่วนตัวไม่เห็นแก่ส่วนรวม จึงไม่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งนี้ ส่วน นายแวแซ ดอซอลี ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะดำรงตำแหน่งนี้ เพราะเมื่อได้ดำรงตำแหน่งนี้ แล้วมักจะลืมตัว เมื่อไม่พอใจอะไรกับใคร จะยิงปืนขึ้นฟ้าชู่ชาวบ้าน จนชาวบ้านกลัวไม่กล้า ที่จะไปปรึกษาในเวลาเดือดร้อน ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานและสอบสวน คุณสมบัติบุคคลซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เสนอขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครองดังกล่าวแล้ว เห็นว่าบุคคลทั้งสองเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๗ และ

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร

ที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณา ว่าบุคคลซึ่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เสนอขอแต่งตั้ง มีคุณสมบัติที่จะดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน หรือไม่อย่างไร โดยให้ชี้แจงเหตุผลเป็น ลายลักษณ์อักษรส่งผู้ถูกฟ้องคดีภายในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ หากพ้นกำหนดเวลา ดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ฟ้องคดีเห็นชอบ นอกจากนั้นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอ เมืองยะลา จังหวัดยะลา ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ฉบับ ขอแต่งตั้งนายอาเซ็ง กามา และนายสุลัยมาน สาและ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน แทนตำแหน่งที่ว่าง ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ๒๕๔๘ แต่ผู้ฟ้องคดี ในฐานะเป็นกำนันตำบลพร่อนได้คัดค้านไว้ในหนังสือดังกล่าวว่า นายอาเซ็ง กามา ไม่มี ประสบการณ์ในด้านนี้ และจะไม่มีเวลาเนื่องจากมีงานทำส่วนตัวในบริษัทเป็นประจำอยู่แล้ว จึงไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งนี้ ส่วนนายสุลัยมาน สาและ ไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ อย่างเช่น ไม่กล้าช่วยเหลือประชาชนเมื่อเข้าเวรยาม ได้ลาออกจากชุด ชรบ. แล้ว รวมทั้ง ได้ปลุกกระตมมวลชนไม่ให้อยู่กับความสงบในหมู่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ แจ้งการคัดค้านของ ผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ตามลำดับ เพื่อทราบและให้ พิจารณาใหม่พร้อมกับแจ้งด้วยว่าหากยืนยันจะตั้งคนเดิมให้ทำประชาคมติขอความเห็นใน หมู่บ้านเสนอผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาต่อไป ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน จึงได้มีหนังสือร้องทุกข์ต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่า ผู้ฟ้องคดีใช้อำนาจ กั้นกั้นไม่ให้ความเห็นชอบบุคคลที่ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน เสนอ ขอแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง และสร้างความแตกแยกภายในตำบล โดยอ้างว่ามีสาเหตุเนื่องจากการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา ผู้ฟ้องคดีได้สนับสนุนคน ของตนให้ลงสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ไม่ได้รับเลือก จึงทำให้ผู้ฟ้องคดีเกิดความ ไม่พอใจ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลาได้มีหนังสือจังหวัดยะลา ลับ ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๔๔ และ ลับ ที่ ยล ๐๐๑๖.๓/๑๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบ ข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ต่อมา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ต่างก็ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รายงานผู้ถูกฟ้องคดีว่า ได้ปรึกษาหารือกับราษฎรในพื้นที่แล้ว หากมีการจัดทำประชาคมเพื่อขอมติความคิดเห็น ในหมู่บ้าน ราษฎรจะไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลของผู้ฟ้องคดี และไม่ประสงค์

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร ๘

มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเพื่อช่วยเหลืองานจนกว่าจะครบวาระการเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน
 ในครั้งต่อไป ต่อมาปลัดอำเภอเมืองยะลา (นางอัจฉริยา ปะจูลี) ซึ่งได้รับมอบหมายจาก
 ผู้ถูกฟ้องคดีให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรร้องขอความเป็นธรรมตามคำสั่งของ
 ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยดำเนินการสอบปากคำผู้ใหญ่บ้าน
 หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน นายอาเซ็ง กามา นายสุลัยมาน สาและ นายมะพาลี
 กาหลง และนายแวแซ ดอซอลี ผู้ซึ่งถูกเสนอขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง
 หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน และผู้ฟ้องคดี แล้วทำบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๑๙
 กรกฎาคม ๒๕๔๘ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมกับเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดี
 ว่าเห็นควรเชิญทั้งสองฝ่ายพบ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้เรียกทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒
 และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน มาพบ แต่ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ หลังจากนั้น
 ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ต่างก็ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม
 ๒๕๔๘ รวม ๔ ฉบับ รายงานผู้ถูกฟ้องคดีขอแต่งตั้งนายอาเซ็ง กามา กับนายสุลัยมาน
 สาและ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน และขอแต่งตั้งนายแวแซ ดอซอลี
 กับนายมะพาลี กาหลง เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน ตามลำดับ
 อีกครั้งหนึ่ง โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร่วมคัดเลือกด้วยและผู้ใหญ่บ้านทั้งสองมิได้เสนอหนังสือดังกล่าว
 ให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณาให้ความเห็นชอบ พร้อมกันนั้น ผู้ใหญ่บ้านทั้งสองต่างก็ได้มีหนังสือ
 ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีโดยขอให้แต่งตั้งผู้ช่วย
 ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองตามที่เสนอ เนื่องจากเวลาได้ล่วงเลยมาพอสมควรแล้ว ประกอบกับ
 สถานการณ์ปัจจุบันไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้
 ออกหนังสือสำคัญแสดงหลักฐานการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ที่ ๒๓/๒๕๔๘
 ที่ ๒๔/๒๕๔๘ ที่ ๒๕/๒๕๔๘ และที่ ๒๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้แก่นายแวแซ
 ดอซอลี นายมะพาลี กาหลง นายอาเซ็ง กามา และนายสุลัยมาน สาและ ตามลำดับ
 คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกหนังสือสำคัญแสดง
 หลักฐานการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ที่ ๒๓/๒๕๔๘ ที่ ๒๔/๒๕๔๘ ที่ ๒๕/๒๕๔๘
 และที่ ๒๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้แก่นายแวแซ ดอซอลี นายมะพาลี
 กาหลง นายอาเซ็ง กามา และนายสุลัยมาน สาและ ตามลำดับ เป็นการกระทำโดยชอบ
 ด้วยกฎหมาย หรือไม่

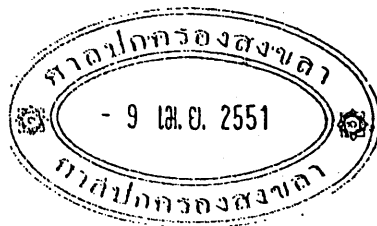
สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
 นิติกร

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติว่า ผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า ผู้มีสิทธิจะได้รับเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ ยกเว้นคุณสมบัติการเป็นเจ้าของบ้าน และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า เมื่อผู้ใดได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ให้กำนันรายงานไปยังนายอำเภอเพื่อออกหนังสือสำคัญไว้เป็นหลักฐาน และให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบตั้งแต่วันที่นายอำเภอออกหนังสือสำคัญ

สำหรับคดีนี้ เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากการที่มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติให้ผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แต่ปรากฏว่าผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ไม่สามารถร่วมกันดำเนินการดังกล่าวได้ เนื่องจากกำนัน (ผู้ฟ้องคดี) ไม่เห็นด้วยกับบุคคลที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ เสนอให้แต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในกรณีเช่นว่านี้ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ไม่ได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาไว้และถือเป็นช่องว่างของกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น การพิจารณาว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงต้องอาศัยการตีความเพื่ออุดช่องว่างของกฎหมาย โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งเมื่อพิจารณามาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ และมาตรา ๑๘ วรรคสาม ที่กำหนดให้มีการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แทนตำแหน่งที่ว่างลง รวมทั้งมาตรา ๒๑ ที่กำหนดว่าให้ผู้ใหญ่บ้านมอบหน้าที่ให้แก่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รักษาการแทน ประกอบกับมาตรา ๒๘ ทวิ ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแล้ว จะเห็นได้ว่า ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่งที่มีความจำเป็นต้องมีทุกหมู่บ้าน และมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ในการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยกำหนดให้ร่วมกันพิจารณา และมาตรา ๑๗ กำหนดให้

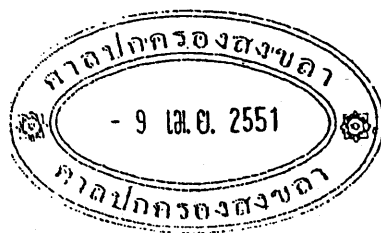

ข้าพเจ้าถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)

นิติกร

บนหน้าที่ของกำหนดท้องที่ในการรายงานไปยังนายอำเภอ โดยนายอำเภอมิหน้าที่ออกหนังสือสำคัญไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งการที่มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวใช้ถ้อยคำว่า ร่วมกันพิจารณา นั้น ในทางปฏิบัติอาจมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกันไปหลายแนวทาง เช่น ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันท้องที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เสนอชื่อและให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็นชอบหรือทั้งสองฝ่ายอาจร่วมกันเสนอชื่อก็ได้ และโดยหลักแล้วผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะต้องเป็นผู้ที่ทั้งผู้ใหญ่บ้านและกำนันเห็นชอบ แต่ก็มีได้หมายความว่า หากในท้ายที่สุดแล้วผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันไม่เห็นชอบร่วมกันแล้วจะไม่สามารถแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้เลย อันเป็นกรณีที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่ประสงค์จะให้มีส่วนช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านละ ๒ คน และเมื่อพิจารณาถึงภารกิจของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านแล้วเห็นว่า ในกรณีที่ผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ไม่สามารถมีความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับตัวบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ความเห็นของผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดและเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านน่าจะมีน้ำหนักกว่าความเห็นกำนันท้องที่ซึ่งเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ปกครองเขตพื้นที่ที่ใหญ่กว่าและเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น นอกจากนี้ เมื่อพิจารณามาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แล้ว เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้กรรมการอำเภอตรวจตราและจัดการปกครองตำบลและหมู่บ้านให้เป็นไปได้จริง รวมทั้งให้กรรมการอำเภอมิอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับกำนันผู้ใหญ่บ้านด้วย ดังนั้น ในกรณีที่มีข้อขัดข้องในการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ย่อมเป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอที่จะต้องแก้ไขข้อขัดข้องดังกล่าว โดยการใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่แทนกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านคนใดคนหนึ่งได้ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังได้ว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งกำนันตำบลพร่อน ไม่ให้ความเห็นชอบกับบุคคลที่ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือก ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรรมการอำเภอและมีอำนาจทำการแทนกรรมการอำเภอได้ตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ จึงมีหน้าที่ต้องแก้ไขข้อขัดข้องดังกล่าวให้เป็นไปได้จริงตามมาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติเดียวกัน โดยการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ดังกล่าว ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่าในเบื้องต้นผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการให้แก้ไขปัญหาด้วยการให้

สำเนาถูกต้อง
(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร

ลับ

ผู้ใหญ่บ้านทบทวนความเห็นของตนแล้ว รวมทั้งสั่งให้มีการจัดทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อขอความเห็นราษฎรในหมู่บ้านและในท้ายที่สุดได้เรียกผู้ฟ้องคดีและผู้ใหญ่บ้านทั้งสองไปพบเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา แต่ก็ไม่สามารถหาข้อยุติได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมมีเหตุอันจำเป็นและสมควรที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะใช้อำนาจหน้าที่ของตนปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และแม้ว่าตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจะได้กำหนดขั้นตอนการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน โดยให้กำนันเป็นผู้รายงานไปยังนายอำเภอเพื่อออกหนังสือสำคัญไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งในคดีนี้แม้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้รายงานต่อผู้ถูกฟ้องคดีก็ตาม แต่บทบัญญัติตามมาตรา ๑๗ ดังกล่าวก็เป็นเพียงกระบวนการภายในระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกันและไม่ถือว่าเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญในการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แต่เป็นเพียงขั้นตอนปฏิบัติภายหลังจากที่ได้คัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเสร็จแล้วเท่านั้น อีกทั้งเมื่อได้วินิจฉัยไปแล้วว่ากรมการอำเภอโดยผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นนายอำเภอสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นกำนันได้ ตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกหนังสือสำคัญแสดงหลักฐานการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ที่ ๒๓/๒๕๔๘ ที่ ๒๔/๒๕๔๘ ที่ ๒๕/๒๕๔๘ และที่ ๒๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้แก่นายแวแซ ดอซอสี นายมะพาลี กาทหลง นายอาเซ็ง กามา และนายสุลัยมาน สาและ ตามลำดับ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

พิพากษายกฟ้อง

นายโสภณ บุญกุล

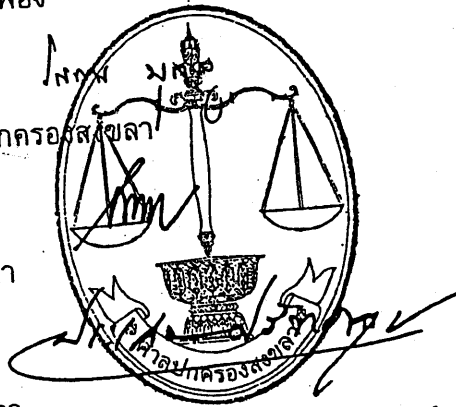
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสงขลา

นายประวัตติ วิสัยกุล

ตุลาการศาลปกครองสงขลา

นายประเสริฐ ศรีทธาสุข

ตุลาการศาลปกครองสงขลา

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายตรีทศ นิโครธางกูร: ตุลาการผู้แถลงคดี

สำเนาถูกต้อง

(นายสุวิทย์ นาคเป้า)
นิติกร .

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววารุณี สิมตระกูล)
ปลัดอำเภอ

สำเนาถูกต้อง

(นายสัญญา นวลเจริญ)
พนักงานอำนวยการ

ลบ